

Kynslig orientering

KYNSLIG ORIENTERING Komandi skúlaár fer felagsskapurin hjá samkyntum, tvíkyntum og transpersónum at ferðast runt miðnámsskúlarnar fyri at greiða frá um felagsskapin, hvat hann stendur fyri, og at tað finnast onnur enn heteroseksuell í Føroyum. Málið er at kunningin skal røkka heilt niður í barnagarðarnar

Leo Poulsen

Í hesum døgum er eitt ár liðið, síðani felagsskapurin LGBT Føroyar varð settur á stovn.

Heitið stendur fyri samkynt, tvíkynt og transpersónar, og umboðar sostatt øll tey, ið ikki eru heteroseksuell.

Nú hevur so nevndin í LGBT tikið avgerð um, at fara út á miðnámsskúlarnar at upplýsa og kunna um felagsskapin og tað, hann stendur fyri.

- Felagið hevur nú eitt ár á baki, og ta tíðina hava vit brúkt at varpa ljós á okkum sjálvi á ein positivan hátt, og tað haldi eg, vit hava fingið markerað rættiliga væl, sigur Sonja Jógvansdóttir, nevndarlimur í LGBT.

Hon heldur, at tey hava fingið nógvar góðar søgur út, og tað er gott.

- Men nú halda vit, at tíðin er komin at fara eitt sindur

viðari, tí tað finst einki beinleiðis undirvísingartilfar um LGBT'arar í Føroyum á føroyskum, og tað vilja vit gera nakað við, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Tey eru tí í ferð við at fáa tilfar framleitt í lýtuni.

- Tá so skúlin byrjar aftur í heyst, ætla vit at fara runt um í øllum landinum í framhaldsdeildunum og miðnámsskúlunum at greiða frá um LGBT, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Hon heldur, at tað finnast nógvar mytur um LGBT'arar.

- Eg haldi eisini, at tað er gagnligt at fáa gott og sakligt upplýsingartilfar á okkara egna máli um seksualitetir, sum eisini eru í Føroyum, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Kunna og upplýsa

Hon heldur, at hetta evnið alt ov leingi hevur verið tabu í Føroyum.

- Tey seinastu árin hava

vit merkt, at tað hevur verið ógvuliga nógv kjak fyri og ímóti, og nú halda vit, at tíðin er komin at fara eitt sindur viðari, og at vit veruliga hava brúk fyri eitt sindur av kunning og upplýsing. Fåa avmystifiserað nøkur ting, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Hon heldur, at tað hevur týðning at fáa sett andlit á, so fólk kunnu síggja, at talan er um púra vanlig fólk við púra vanligum størvum.

- Ein av endamálsorðingunum hjá LGBT Føroyar, er at kunna og upplýsa um LGBT'arar og sjónligtgera okkum í samfelagnum, tí ein av trupulleikunum fyrr hevur kanska verið, at tað hevur verið ov nógv dult. Tað hava verið ov fá fólk, ið hava staðið fram, og tí hevur fjøldin helst hildið, at tað hevur verið øgiliga óvanligt, at verið LGBT'ari, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Hesa fatan heldur hon, at

tey hava brotið, og nú er tíðin komin at taka eitt stig longur fram á leið.

- Tað er týðningarmikið at fólk vita, at tað eru aðrir seksualitetir enn heteroseksualitetur, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Sjálvt kunningartilfarið verða stuttir bólkingar um evnið, sum nema við ymiskar spurningar, bæði í mun til at vera samkyntur, og hvat hesi ymisku heitini merkja.

- Talan verður ikki um langar tungar bøkur, tað verða stuttir upplýsandi bókingar, sum fólk helst skulu tíma at lesa, sigur Sonja Jógvansdóttir.

»Vit eru her«

Tað hevur sína orsök, at neyðugt er at fara niður í fólkaskúlan at upplýsa og kunna um evnið.

- Tað er ógvuliga týðningarmikið. Í veruleikanum skuldi verið farið heilt niður

í barnagarð at greitt frá, at tað finnast ymiskir familjuformar í Føroyum. Og vit eru ógvuliga glað fyri, at har kom ein bók út fyri einum ári síðani, Mín familja, sum vísir nógvar ymiskar familjuformar, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Í bókini fáa børn at vita, at summi hava bara eina mammu og summi hava bara ein pápa.

- Onnur hava kanska tvær mammur ella tveir pápar, tí foreldrini eru skild og hava funnið sær hvør sín maka, meðan summi hava tvær mammur, sum liva saman, og onnur aftur tveir pápar, sum liva saman, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Hon heldur, at tað finnast so nógvir ymiskir familjuformar, at tað hevur týðning at varpa ljós á hetta frá heilt ungum av. Heilt frá vøggustovu og barnagarði.

- Heilt frá stovnanini

av hava vit verið ógvuliga tilvitað um, at vit skuldu koyra eina positiva strategi í almenna rúminum. Vit eru ógvuliga nógv, sum liva her, vit eru ógvuliga nógv, sum dáma at liva her í Føroyum, og eru stolt av at vera føroyingar. Vit vilja fegin geva okkara íkast til samfelagið, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Tað var eisini orsøkin til, at felagið alt árið í fjør koyrði eina herferð undir slagorðinum, »Vit eru her«.

- Vit settu andlit á ymiskar LGBT'arar, sum bógva runt í øllum landinum. Ymisk kyn, ymiskan aldur, og tað haldi eg fekk varpað ljós á okkum á ein positivan máta, sigur Sonja Jógvansdóttir.

Faroe Pride

Eisini í arðar mátar hevur felagið kastað nakað positivt av sær.

- Tað hava eisini verið

Sleppa ikki í Eysturskúlan ella Kommunuskúlan

KYNSLIG ORIENTERING Hetta er ein ógvuliga viðbrekin spurningur, og skulu tey inn í skúlarnar, skuldi loyvi komið frá hægri myndugleikum, sigur Eyðdis Eidesgaard, skúlastjóri á Eysturskúlanum

Leo Poulsen

Tá Sosialurin tosaði við skúlastjóran í Eysturskúlanum í morgun, kom spurningurin so óvart á, at neyðugt var við umhugsingartíð.

- Fyri tað fyrsta haldi eg, at skal LGBT inn í fólkaskúlarnar, skal tað ikki vera upp til tann eistaka skúlastjóran at gera av, men tá mugu boðini kma frá hægri myndugleikum, sigur Eyðdis Eidesgaard.

Hon sigur, at stendur tað til hana at gera av, so sleppur LGBT-felagsskapurin ikki inn í Eysturskúlan við sínari kunning.

- Tað er ikki tí, at talan er um LGBT, tí eg havi alla

virðing fyri teimum. Talan er um eina generella mótstøðu ímóti at taka felagsskapir inn í skúlan við ymsum boðskapum. Vit leggja stóran dent á at læra næmingarnar at virða ymisktleikan hjá fólki, og spurningurin er so, hvar markið verður sett, sigur Eyðdis Eidesgaard.

Tað var í morgunsending á Rás2, at Sonja Jógvansdóttir luftaði tankanum um at kunna og upplýsa um felagsskapin, ikki bert niður í fólkaskúlan, men heilt niður til barnagarðsbørn.

Men hetta heldur Eyðdis Eidesgaard so ikki vera eitt gott hugskot.

- Vit læra okkara næm-

ingar at virða øll fólk uttan mun til húðalit, trúgv ella kynsliga orientering, sigur skúlastjórin í Eysturskúlanum, sum altso ikki vil loyva LGBT inn í skúlan.

Hanus Joensen, skúlastjóri í kommunuskúlanum, er samdur við Eyðdis Eidesgaard.

- Tað er uppgávan hjá lærarunum at undirvísa í øllum viðurskiftum, eisini tá tað kemur til kynsliga orientering, og tað ætla vit at halda fast við, sigur Hanus Joensen.

Teir taka tí ikki felagsskapir ella áhugabólkar inn í undirvísingina.

- Í framhaldsflokkunum

taka vit stundum serkøn inn at halda fyrilestrar, men tað merkir ikki, at felagsskapir av ymsum slag fáa atgongd til skúlan. Tað kann jú skjótt koma inflatióin í slíkt, og so er spurningurin, hvar markið verður sett, sigur Hanus Joensen.

Tað stendur tí greitt, at LGBT skal ikki rokna við, at sleppa inn í teir stóru skúlarnar í Havnini at bera sín boðskap fram.

Hvørki Eysturskúlin ella Kommunuskúlin ætla at lata dyrnar upp fyri LGBT, so felagsskapurin kann greiða frá um ymisku kynsligu orienteringarnar, ið felagið umboðar

